

Бібліографічний опис

1. Адаменко Т.І. Агрокліматичне зонування території України з врахуванням зміни клімату / Т.І. Адаменко. – К. : ВЕГО «МАМА-86», 2014. – 4 с.
2. Івані Жужанна. Підвищення стійкості до зміни клімату сільськогосподарського сектору Півдня України: звіт. – Сентендре, Угорщина. – 2015. – Жовтень. – С. 76.
3. Степаненко С.М. Зміни режиму опадів в Україні / С.М. Степаненко, А.М. Польовий, О.С. Дем'янюк, О.О. Дронова // Агроекологічний журнал. – 2014. – № 2. – С. 10–16.
4. Польовий А.М. Оцінка впливу змін клімату на зміни агрокліматичних ресурсів Луганського регіону, умови росту та продуктивність сільськогосподарських культур і природної рослинності. Рекомендації щодо адаптації до цих змін: звіт / А.М. Польовий. – Одеса, 2012. – 7 с.
5. Польовий А.М. Моделювання гідрометеорологічного режиму та продуктивності агроecosystem / А.М. Польовий. – К. : КНТ, 2007. – 344 с.

Данілова Наталія Василівна

канд. геогр. наук

Полудена Анастасія Миколаївна

здобувач вищої освіти

Бугор Ганна Миколаївна

здобувач вищої освіти

Одеський державний екологічний університет

м. Одеса

АГРОКЛІМАТИЧНА ОЦІНКА УМОВ ТЕПЛО- ТА ВОЛОГОЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ СОНЯШНИКА В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Соняшник – основна олійна культура в нашій країні. Це перехреснозапильна рослина і що відноситься до сімейства айстрових - Asteraceae. Соняшник – рослина континентального клімату. Батьківщина дикорослих форм соняшнику – сухі прерії Північної Америки, а його культурні форми формувалися в умовах степових районів європейської частини СНД, для яких характерні високі температури і низька вологість повітря в літні місяці.

Водночас соняшник характеризується високою екологічною пластичністю. В останні роки в багатьох країнах світу спостерігається тенденція зростання посівних площ під цією культурою.

Значні площі під соняшником зайняті і в Україні, в тому числі Дніпропетровської області [3].

Відомості про термічні ресурси вегетаційного періоду необхідні для вирішення найрізноманітніших питань сільськогосподарського виробництва. Наприклад, вони використовуються для визначення термінів сівби різних за теплолюбністю культур, підрахунку кількості тепла, що накопичується в даному місці за різні відрізки часу або міжфазні інтервали, для оцінки забезпеченості теплом рослин і т.д.

Суттєвими функціями води в житті рослин є її участь в процесі фотосинтезу, забезпечення терморегуляції рослинного організму, перенесення елементів живлення. Рішення проблеми вологозабезпеченості рослин - завдання виключно важке, оскільки в процесі живлення рослин водою, крім фізіологічних і фізичних аспектів, враховувати особливості такої складної системи, як ґрунт [4–6].

Величина водоспоживання соняшника залежить від багатьох факторів, основними з яких є погодні умови, біологічні особливості культури і рівень застосовуваної агротехніки. Вважаючи за певний період часу останню величину відносно постійною, можна вважати, що водоспоживання конкретного сорту рослини в основному визначається погодними умовами і його біологічними особливостями. Основними метеорологічними чинниками, котрі характеризують потребу рослин у воді, є сонячна радіація, температура повітря, дефіцит вологості повітря і деякі інші показники [2, 5, 6].

Для виконання роботи використані середньобагаторічні дані метеорологічних і агрометеорологічних спостережень на станції Чаплине Дніпропетровської [1].

Аналіз багаторічних досліджень агрокліматичних умов зростання соняшника в районі станції Чаплине Дніпропетровської області показав, що

посів соняшнику проводився в середньому багаторічному 15.04. Відхилення строків сівби від середнього незначно. Досліджуваний нами період закінчується дозріванням, яка в середньому багаторічному почалася 10.08. Тривалість періоду сівба-дозрівання обумовлена біологічними особливостями сорту та погодними умовами.

Нами також були розраховані дати переходу температури повітря через 10 °С в середньому багаторічному спостерігалася 19.04, а осіннього – 16.10.

Біокліматична сума температур повітря за період активної вегетації соняшнику в середньому багаторічному становила 22,02 °С. Найбільше значення сум активних температур повітря за досліджуваний період становило 2507 °С.

В середньому багаторічному кількість опадів не перевищує 19мм. За період з температурою повітря вище 10 °С в середньому багаторічному кількість опадів не перевищує 316 мм.

За вегетаційний період потреба соняшника у волозі коливалася від 59 до 102 мм і в середньому становить 77 мм.

Фактичне водоспоживання коливалося від 179 мм до 359 мм і в середньому становить 291 мм.

Вологозабезпечення соняшника з вегетаційний період в середньобагаторічному складає 26 %, що відповідає поганим умовам.

Нами також були розраховані середні багаторічні значення гідрометричного коефіцієнта Селянінова (ГТК) і показник зволоження Шашко (Md). ГТК становить 0,6, що відповідає сухим і дуже сухим умовам. В нашому випадку в середньому багаторічному дорівнює 1,6, що відповідає недостатнім умов зволоження в середньому багаторічному дорівнює 1,6, що відповідає недостатнім умов зволоження.

З усіх досліджень можна зробити висновок, що в цілому на станції Чаплино Дніпропетровської області за середньобагаторічний період посіви соняшнику повністю забезпечені тепловими ресурсами для їх повного дозрівання, а для режиму вологозабезпечення склалися несприятливі умови і культура не отримала достатню кількість вологи.

Бібліографічний опис

1. Агроклиматический справочник или справочник агроклиматических ресурсов Днепропетровской области. – Л. : Гидрометеиздат, 1986.
2. Алпатьев А.М. Влагообороты в природе и их преобразование / А.М. Алпатьев. – Л. : Гидрометеиздат, 1969. – 324 с.
3. Борисоник З.Б. Подсолнечник / З.Б. Борисоник, И.Д. Ткалич, А.И. Науменко и др. – 2-е изд. – К. : Урожай, 1985.
4. Мищенко З.А. Биоклиматический потенциал дня и ночи / З.А. Мищенко. – Л. : Гидрометеиздат, 1984. – 280 с.
5. Синицина Н.И., Гольцберг И.А., Струдников Э.А. Агроклиматология / Н.И. Синицина, И.А. Гольцберг, Э.А. Струдников. – Л. : Гидрометеиздат, 1973. – 215 с.
6. Уланова С.С. Методы корреляционного и регрессионного анализа в агрометеорологии / С.С. Уланова, В.Н. Забелин. – Л. : Гидрометеиздат, 1970. – 270 с.

Любич Віталій Володимирович

канд. с.-г. наук, доцент

Полянецька Ірина Олегівна

канд. с.-г. наук, ст. викладач

Желєзна Валерія Валеріївна

канд. с.-г. наук, викладач

Гебескул Дмитро Олегович

добувач вищої освіти

Уманський національний університет садівництва

м. Умань

КУЛІНАРНА ОЦІНКА ЕКСТРУДАТУ З НЕЛУЩЕНОГО ЗЕРНА РІЗНИХ СОРТІВ І ЛІНІЙ ПШЕНИЦІ СПЕЛЬТИ

Україна має великий аграрний потенціал і широку сировинну базу для виробництва високоякісних продуктів харчування. Нині актуальними є нові рішення у технологіях переробної галузі, що дозволяють вирішувати низку виробничих проблем [2].

Відомо, що всі харчові продукти, отримані зі спельти (хліб, макарони, крупи) сприяють укріпленню імунної системи. Це обумовлено наявністю в зерні особливих розчинних вуглеводів – мікополісахаридів. До того ж у зернівці